

Zápis ze zasedání Výboru pro práva cizinců ze dne 6. října 2016

Přítomni: M. Faltová (předsedkyně), M. Čaněk, J. Kepka (zást. H. Dluhošové), H. Frýdová, P. Pořízek, L. Janků, K. Štěpánková, A. Dumont, V. Günter, H. Rögnerová, H. Franková, F. Nestával, P. Navrátil (zást. J. Sosny)

Hosté: N. Chmelíčková, A. Kittl, M. Kučera, K. Andrlová, Š. Müllerová, P. Novák, Z. Obrdlík, J. Sedláková, K. Štěpánková

Sekretariát: A. Tukhi (tajemnice)

Program:

- 1. Zajišťování rodin s dětmi ve světle nedávné judikatury ESLP**
- 2. Zajišťování cizinců ve světle Zprávy o stavu lidských práv v ČR v roce 2015**
- 3. Dotační programy – informační update**
- 4. Zdravotní pojištění cizinců**
- 5. Relokace a přesídlování – informační update**
- 6. Různé**

Zahájení

Tajemnice Výboru přivítala hosty a členy Výboru a představila dva nové členy Výboru, jimiž jsou pan František Nestával z Ministerstva průmyslu a obchodu a paní Anna Dumont z Konsorcia nevládních organizací pracujících s migranty.

1. Zajišťování rodin s dětmi ve světle nedávné judikatury ESLP

Předsedkyně uvedla první bod programu a představila hosty, kteří se k tomuto bodu dostavili: paní Nataša Chmelíčková (Ministerstvo vnitra) a pan Zdeněk Obrdlík (Ředitelství služby cizinecké policie); a dala slovo L. Janků, aby představila bod programu.

L. Janků představila judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, jedná se o pět případů zajištění rodin cizinců s dětmi v zařízení pro zajištění cizinců v rámci vyhoštění za účelem předání dle nařízení Dublin a judikatura se týká porušení čl. 3 Úmluvy, což je zákaz mučení a nelidského a ponižujícího zacházení a čl. 5, což je legalita omezení osobní svobody v kontextu toho, že rodiny s dětmi byly v detenci. Rozsudky navazují na dřívější judikaturu ESLP, ve které již bylo nastaveno poměrně přísně, za jakých okolností může být dítě vystaveno detenci. Těchto pět případů posouvá judikaturu ještě dál, protože se jednalo o poměrně krátkou dobu zajištění (7-10 dnů) a ESLP se zabýval dvěma typy zařízení, přičemž jedno z nich je vysloveně uzpůsobeno pro zajištění rodin s dětmi, takže materiální podmínky tam byly v pořádku z pohledu toho, jak bylo vybavené pro děti, ale i přesto s ohledem na zranitelnost dětí v nízkém věku a celkové podmínky a režim, lze učinit závěr, že délka zajištění vystavila rodiny porušení čl. 3 a ve většině případů i porušení čl. 5, z toho důvodu, že se orgány nedostatečně vypořádaly s alternativami, které mohli zvážit oproti zajištění

(např. ubytování v hotelu nebo podobném zařízení). Takže se dá říct, že se zpřísnil prostor, kdy stát může přistoupit k zajištění rodin s dětmi v migrační situaci tak, aby to bylo v souladu s Úmluvou.

N. Chmelíčková reagovala, řekla, že MV se s nedávnou judikaturou ESLP seznámilo, byli informováni UNHCR i Kanceláří zmocněnce pro zastupování před ESLP i v souvislosti s informací o zastavení řízení ve věci stížnosti rodiny na umístění v Bělé proti ČR. To však nezabývá povinnosti reagovat na judikaturu. Jsou v úzkém kontaktu s Kanceláří vládního zmocněnce, který je pozval na několik zasedání Výboru Rady Evropy, kde je zvláštní podskupina, která se má věnovat alternativám k zajištění, přičemž její práce by měla vyústiti konferencí, která se bude konat v září příštího roku a měla by se věnovat výstupů práce skupiny.

Alternativám k zajištění se nedávno věnovalo i uskupení ředitelů migračních služeb, kam byla vyslána Správa uprchlických zařízení. Téma alternativ s dětmi se díky utichnutí migračního tlaku dostává do popředí. Reagují na to zlepšováním a dalšími plánovanými aktivitami, co se týče Bělé. Ideálně by chtěli docílit toho, aby v případě umístění v Bělé nemohlo dojít k porušení čl. 3, to znamená udělat z toho takové zařízení, které svou podstatou sice bude uzavřené, ale nebude působit na děti charakterem, jaký je uváděn v rozsudcích, tj. nevystavuje je psychické a emocionální agresi a celkové podmínky a režim budou srovnatelné nebo i lepší než jsou v Zastávce u Brna, která je též uzavřeným zařízením. Uvažují, že by Výbor výhledově do Bělé pozvali.

V Bělé došlo k dramatickému zlepšení situace oproti loňskému roku. Minulý týden N. Chmelíčková byla na prohlídce, byla tam sepsána nějaká doporučení, která byla rozdělena do tří fází: 1. věci, které se musí udělat bez odkladu (jsou to věci, které jsou schválené a těsně před realizací, u jedné např. probíhá veřejná zakázka nebo jsou ve fázi schvalovací), 2. střednědobé priority - jakmile bude hotová první fáze, 3. fáze obsahuje nadstandardní a doplňkové aktivity.

V první fázi jsou věci, které vyplývají z dohody s veřejnou ochránkyní práv, kvůli veřejné zakázce, se některé věci prodloužily, ale např. sundání plotového pletiva z oken je těsně před realizací. To je první věc, která dle MV z judikatury vyplývá, existence mříží (ačkoliv to nejsou mříže) je jasným ukazatelem charakteru vězeňského zařízení, což je pro děti nevyhovující. Jako druhé je na řadě, sundání žiletkového drátu včetně V konzolí, které ho drží, toto je ve schvalovací fázi vedením. Chtějí to sundat v celém zařízení, kde plot mohou vidět, děti, zejména plot který odděluje vnitřní příjezdovou komunikaci od trávníku před bloky a kolem ubytovacích objektů. Žiletkový plot je dle judikatury také jedním z ukazatelů, které vypichuje ESLP.

Další věc, kterou požadují a SUZ už to zkoumá, je tzv. zneviditelnění plotu. Tzn., že pozinkovaný plot, hlavně první plot před bloky, ale týkalo by se to asi celého zařízení. První možnost je nastříkat plot na zeleno a ideálně v kombinaci s fólií, kterou se ten plot jakoby zneviditelní, ale kvůli bezpečnosti je důležité, aby byl průhledný, ideálně ven i dovnitř – pro policisty i zajištěné osoby. Tohle přispěje k zásadnímu oslabení viditelnosti bezpečnostních prvků, které zařízení jsou. Jako další se jeví vhodné (je to zatím ve fázi doporučení) vyměnit pracovníkům ZBS mikiny, přestože, to co nosí, není uniforma, je pravda, že celočerná není veselá barva, navrhuje vyměnit např. za černočervené. Tyto věci podle MV zasluhují okamžitou realizaci.

Jako poslední opatření, které zmínila a které by mělo docílit toho, že nebude překročen práh závažnosti pro konstatování porušení čl. 3, je to, že byla zadána veřejná zakázka pro postavení nového bloku v Bělé. Tento blok by chtěli pojmout jinak i z hlediska zabezpečení. Jedou se nyní vzdělat do Londýna na konferenci, která představí nové možnosti, jak ve vězeňství, tak v migračním sektoru zabezpečení z hlediska alternativních forem. Některé nové prvky se snad podaří promítnout do zabezpečení nového bloku.

Chtěli zavést náramky skrze Ministerstvo spravedlnosti, ale to nefunguje, jelikož nejsou nosiče, u MSp nelze čerpat inspiraci a sami se do této otázky pouštět nemohou.

Plánují v Bělé ještě další změny. SUZ připravila „Desatero pro rodiny s dětmi“, je to souhrn mnoha opatření včetně dovybavení, staveních úprav, které Bělou změní a zpříjemní pobyt (renovace chodeb, stavební úpravy dětského centra, školka by měla být propojená s novým blokem, vše bude otevřené). Finanční prostředky jsou k dispozici, takže předpokládají, že pozitivní vývoj bude pokračovat.

Vzhledem k zlepšujícímu se vývoji v Bělé nevyhodnotili, že je potřeba rodiny s dětmi přestat zajišťovat.

H. Franková se dotázala, kam budou rodiny s dětmi umisťovány do doby, než opatření budou realizována? Kde jsou nyní rodiny s dětmi?

N. Chmelíčková odpověděla, že rodiny s dětmi jsou v Bělé a opatření, která zatím provedli, považují za dostatečné, zařízení bylo uzpůsobeno pobytu dětí.

K. Andrllová se zeptala na časový rámec, protože veřejná zakázka a celá výstavba bude trvat docela dlouho a judikatura se vyvíjí poměrně dynamicky.

N. Chmelíčková reagovala, že mříže a plot budou hotovy určitě do konce roku. Výstavba má trvat 9 měsíců.

K. Andrllová se zeptala, zda neuvažují o nějakých dalších alternativách, např. zda by aspoň po nějakou dobu nebylo možné najít jinou budovu, kam rodiny s dětmi umisťovat.

N. Chmelíčková uvedla, že i v kontextu Zprávy o stavu lidských práv zvažovali, co s tím a vyhodnotili, že Zastávka momentálně není lepší varianta než Bělá. Jiné zařízení tohoto charakteru není k dispozici. Nový blok by měl být výkladní skříň toho, jak by to mělo vypadat.

H. Franková se zeptala, co se myslí tím, že je nějaké zařízení lepší, zda plní lépe nějaký účel? Rodiny, které jsou tam v současnosti zajišťovány, jsou tam většinou za účelem předání do Maďarska, tak je plněn tento účel?

N. Chmelíčková reagovala, že je materiálně a vybaveností lepší.

P. Pořízek rád slyší, že se to někam posouvá, ale je pro něj nemilým překvapením, že se to děje až teď. Měl za to, že v návaznosti na to, co se stalo loni, bylo již dávno započato se změnami. Např. byl velmi překvapen, že SBS pořád nosí uniformy, což měl už dávno za vyřešené.

N. Chmelíčková reagovala, že to není uniforma, ale jen celočerný oblek – mikina.

P. Pořízek reagoval, že z judikatury vyplývá, že takovéto oblečení může v dětech vzbuzovat negativní emoce.

N. Chmelíčková odpověděla, že právě proto navrhují červenou nebo jinak barevnou mikinu. Sociální pracovníci jsou také odlišeni oblekem, aby bylo cizincům jasné, že jde sociální pracovník

nebo vychovatelka. Co se týče mříží, byla zadána veřejná zakázka v dubnu, je to tedy bezprostředně před realizací.

P. Pořízek uvedl, že jejich tvrzení je nekonzistentní, na jednu stranu tvrdí, že už dnes zařízení podmínky splňuje a na druhou stranu přistupují k dalším opatřením.

N. Chmelíčková reagovala, že nemohou dát signál, že je volný průchod. Neví, co by to mohlo způsobit i v kombinaci s tím, co se chystá na rakouských hranicích, kde bude spuštěn nouzový režim s jejich kvótou 37 500. Nelze tedy nyní čekat, že by se měnila politika zajištění.

P. Pořízek se zeptal, zda se dnes zajišťuje i na Dublin do Maďarska?

N. Chmelíčková odpověděla, že na Dublin do Maďarska se dnes nezajišťuje, k tomuto se vztahuje druhý bod programu.

K. Andrllová se zeptala, proč se nepoužívají alternativy k zajištění, např. finanční záruka.

Z. Obrdlík odpověděl, že co se týče osob, které nespádají pod zákon o azylu, využívají se alternativy hlášení místa pobytu nebo docházení na policejní stanice, ale jen v ojedinělých případech, protože většinou alternativa u jednotlivých osob nepřichází v úvahu.

N. Chmelíčková doplnila, že u tranzitní migrace alternativa nepřeváží to, že člověk řekne, že jede do Německa a nemá nejmenší zájem tady setrvat. Zkusili otestovat kosovskou vlnu a nezajišťovali, osoby byly poučeny, nechť jdou do Zastávky požádat o mezinárodní ochranu, nedošla tam ani jedna rodina. Finanční záruka je též nepoužitelná alternativa, lidé prostředky sice mají, ale raději je tady nechají a půjdou dál.

P. Pořízek poznamenal, že by rodiny měly mít informace, že když půjdou do Německa, tak budou vráceni.

N. Chmelíčková odpověděla, že pokud by tady nepožádaly, tak by mohly být vráceny jen v rámci readmise.

Předsedkyně uvedla, že má nepodloženou informaci od Iniciativy Hlavák, o tom, že lidé z Iniciativy radí migrantům, aby jeli požádat o mezinárodní ochranu do Zastávky, ale mají zpětnou vazbu, že tyto osoby byly následně přemísťovány dál. Takže když už se někoho podaří přesvědčit, pak stejně není jeho žádost posuzována ČR. Je tedy pak těžké s těmi lidmi pracovat.

N. Chmelíčková reagovala, že se nemůže vyjádřit, protože to nemá ověřeno.

Z. Obrdlík uvedl, že alternativa lze použít u osoby, která zde měla nějaký pobyt, který končí a zdržuje se na určité adrese a spolupracuje s policií. Ale pokud chytanou ve vlaku nějakou skupinu, pak jim těžko mohou dát jako alternativu k zajištění zdržování se na určité adrese.

N. Chmelíčková uvedla, že ve všech případech z judikatury ESLP došlo k zajištění až po určité době pobytu ve Francii. Takže tyto osoby měly již ve Francii nějaké zázemí, kdežto my teď hovoříme o

tranzitní migraci. Judikatura soudu se také zatím nevěnovala kontextu tranzitní migrace. Pracovní skupině při Radě Evropy jsme uložili, aby se zabývala také specifikem tranzitní migrace.

L. Janků se zeptala na kapacitu. V Bělé se postaví nový blok, takže to může přibýt tak 100 míst. Co by se však dělo, kdyby se opakovala situace z loňského roku, kdy kapacita nestačí a většina osob jsou právě rodiny s dětmi, co se udělá s těmi, kteří už se tam nevejdou.

N. Chmelíčková odpověděla, že momentálně jsou kapacity více než dostatečné, rodiny by se primárně umísťovaly do Bělé a ostatní do Drahonice a Višňové Lhoty, pokud by byla velká krize, je k dispozici i Bálková. Pokud by byl přetlak rodin s dětmi, velmi neradi by využili buněk.

L. Janků se zeptala, zda se neuvažuje o jiném druhu zařízení, které není detencí, ale bylo by to něco na modelu pobytového střediska, kde je zesílena sociální a právní pomoc a s lidmi se pracuje, takže i útěkovost by se mohla snížit díky informovanosti.

N. Chmelíčková odpověděla, že takto by si to představovali v novém bloku C. Nebude mimo zařízení, ale chtěli by, aby fungovalo jako samostatná jednotka. Nemají tam být pouze ubytovací kapacity. Cílem je směřovat to jinak než dosavadní bloky.

L. Janků se zeptala, zda tedy i nový blok bude detencí?

N. Chmelíčková odpověděla, že ano, ale chtěli by tam zahrnout některé nové prvky zabezpečení, např. se zvažuje i možnost elektronického plotu, to je plot, který není vidět, jedná se o drát v zemi, který vyšle signál, pokud je překročen. Blok by měl být vystaven na základě moderních technologií. Zatím je však vše ve fázi plánování. Otevřenost zařízení nezvažovali. V bloku C by mělo být i stravování.

K. Andrllová se vrátila ke kontextu toho, že ČR je tranzitní země, možná to bude polehčujícím argumentem, ale za současné situace si myslí, že argument na mezinárodním poli neobstojí. Stálo by za úvahu využít alternativ finanční záruky a dalších. Toto doporučuje alespoň do vzniku bloku C. Pokud by kterákoliv rodina napadla zajištění, tak je podle ní jasné, jak by to dopadlo.

N. Chmelíčková reagovala, že si poznámku poznačuje, neslibuje, že se tak stane, poznamenala, že případně zbohatneme na finančních zárukách.

K. Andrllová reagovala, že pobyt v zajištění je také zpoplatněn a pro mnohé může být dobrým argumentem to, že peníze se jim vrátí.

H. Franková poznamenala k tranzitní migraci, že sice nechtějí vyslat signál, že je průchod volný, ale průchod přece volný je, ale o šest týdnů později. I to snižuje zájem požádat o mezinárodní ochranu zde, protože to znamená vidinu prodloužení detence.

N. Chmelíčková odpověděla, že počty zachycených jsou stabilní, takže není důvod pro změnu nastavené politiky. Hlavně ne v situaci Rakouska a po situaci s Maďarskem, tyto dvě věci jsou bezpečnostním rizikem.

Z. Obrdlík doplnil, že informovanost cizinců je tak obrovská, že pokud se rozhodnou umožnit průjezd, pak všichni začnou chodit přes ČR. Z bezpečnostních důvodů nemohou nechat procházet přes ČR osoby, o kterých se nic neví, které by zde mohly dělat cokoliv.

H. Franková řekla, že by bylo dobré vrátit se k rodinám s dětmi, alespoň u nich by bylo dobré prověřit si je. Není nutné hovořit o obecném vyloučení detence. Rodiny by mohly být např. umístěny v Kostelci nad Orlicí nebo Zastávce, kde může proběhnout mechanismus bezpečnostního prověření.

P. Pořízek se zeptal, zda funguje vracení osob z Německa? Bylo řečeno, že funguje na základě readmise, ale drtivá většina osob už někde žádala.

N. Chmelíčková a Z. Obrdlík odpověděli, že vracení funguje, pokud je ČR odpovědný stát a funguje i readmise.

P. Pořízek uvedl, že existují i studie o tom, že pokud se s rodinami pracuje právně a sociálně a jsou opravdu informování, že budou z Německa vráceni, tak existují statistická čísla, že útlakovost ze 70% klesne na 10%. To, co zde bylo popsáno, bude stát obrovské peníze a je otázka, kdy to bude. Před rokem už na toto téma byla řeč, a ač chápe procesy veřejné zakázky, tak za rok nenastala žádná změna. Zeptal se, zda by skutečně nestálo za to uvést do provozu polootevřené zařízení, v ČR rodin s dětmi není zase tolik, bylo by dobré to aspoň vyzkoušet, pracovat s lidmi i za pomoci nevládních organizací, které by jim vysvětlovaly, že odchodem do Německa si jen uškodí. Zajišťování je podle něj v rozporu s judikaturou, nyní máme judikaturu ESLP, ale brzy bude i judikatura NSS, jak bude reagováno na judikaturu NSS? Stejně systém nefunguje, protože osoby jsou po šesti týdnech propouštěny. U těch pár rodin by však stálo za to změnit přístup. Nějaký elektronický drát, který začne pípat, mu přijde jako sci-fi a zbytečně drahé. Judikatura hovoří jasně 7 dnů, 10 dnů je moc. Než bude objekt ve stavu, do jakého ho chtějí dovézt, bude to trvat několik let. ČR není v situaci Německa a nejsou zde statisíce rodin, ale pouze desítky. Nestálo by tedy za to, kdyby se těmito lidem vyčlenil nějaký dům, kde se s nimi bude pracovat, a budou mít dostatek informací.

H. Franková doplnila, že takto to dobře funguje u nezletilých bez doprovodu, kteří jsou umisťováni ve zvláštním zařízení.

Předsedkyně uvedla, že efekt zajištění nenastává, osoby jsou propuštěny a pokračují dál. Zeptala se, co by bylo zárukou pro policii, aby přistoupila k alternativě zdržování se na určité adrese. Uvedla příklad Iniciativy Hlavák, která se hodně věnovala jedné rodině, která nemohla odjet, protože její dítě bylo v lékařské péči. Protože rodině byl věnován čas, začala zvažovat, že v ČR zůstane. Potenciál zde je a ze strany nevládního sektoru je zájem se na tom podílet. Uvedla, že mají spoustu dobrovolníků, kteří nabízejí např. ubytování. Pak má ta rodina možnost poskytnout policii adresu. Samozřejmě, že některé rodiny budou pokračovat, ale to se dnes děje taky.

P. Pořízek připomněl, že hovoříme pouze o rodinách s dětmi, což je velmi úzká skupina osob.

M. Čaněk uvedl, že by bylo dobré zjistit si nějaký dopad na psychiku dětí, musí k tomu existovat studie. I když se odstraní ploty, nemůžeme předpokládat, že děti nebudou cítit, že jsou v nějaké

polověžnici. Nemůžeme předpokládat, že děti jsou v tomto naivní a bude jim to v zařízení připadat veselejší a dopady pro ně budou menší.

N. Chmelíčková reagovala, že děti už jsou nějakou dobu na cestě a přichází z mnohem horšího prostředí, než jsou v zařízení.

L. Janků reagovala, že z pohledu judikatury ESLP nehraje roli, kde byly děti předtím.

N. Chmelíčková odpověděla, že časem se možná ukáže, že relevantní to bude. Ve všech případech judikatury ESLP je jasný kvalitativní posun z vrchu dolů, kdežto u dětí na cestě nastává v podstatě zlepšení. Zní to sice divně, protože jsou v uzavřeném zařízení, ale materiálně jsou na tom lépe.

L. Janků odpověděla, že dle ní to není argument, který může obstát. Pokud si vezmeme za příklad meziamerický soud pro lidská práva, nejen ESLP, pak nikdy nehrála roli žádná komparastika podmínek, ze kterých osoby přišly.

2. Zajišťování cizinců ve světle Zprávy o stavu lidských práv v ČR v roce 2015

Předsedkyně uvedla, že jsme volně přešli k bodu č. 2 programu. Už zde padlo, že do Maďarska se nenavrací, ale zároveň jsou osoby zajišťovány z jiných důvodů.

H. Franková uvedla případ syrské rodiny s 5 dětmi, která byla zajištěna za účelem předání do jiné členské země, je u nich uvedeno, že transfer do Maďarska neprobíhá, ale že probíhá zjištění, jaká členská země je příslušná. Je tam tedy uvedeno, že transfer do Maďarska se konat nebude, ale přesto je rodina zajištěna za účelem předání. Takže se opakuje to, že rodiny jsou zajišťovány a protože systém transferů nefunguje, rodiny jsou následně propouštěny a žádný účel to neplní.

N. Chmelíčková odpověděla, že systém byl změněn v reakci na oficiální prohlášení Maďarska, které se sešlo s rozhodnutím NSS. Dublinské nařízení ukládá, že pokud jsou v některém státě procesní nedostatky, je nutné hledat jiný příslušný členský stát, předtím než ČR převezme odpovědnost. Uvidí se, jestli se v případě této rodiny neobjeví jiný příslušný členský stát, ty osoby totiž do Maďarska určitě nespady z nebe.

H. Franková se zeptala, zda mají na mysli nějakou konkrétní zemi, kam by se mělo z ČR předávat.

N. Chmelíčková odpověděla, že teď se nově zjišťují konkrétní informace o osobách, jestli jsou tam indikace pro jiný odpovědný stát.

H. Franková se zeptala, zda v kontextu s tím, že Maďarsko nepřijímá, by se mohlo stát, že příslušnou zemí se určí Řecko a jaký by byl postup.

N. Chmelíčková odpověděla, že Evropská Komise ve svém sdělení konstatovala v Řecku zlepšení, ale konstatovala zásadní nedostatky v mnoha oblastech. Pokud by se obnovovaly transfery do Řecka, tak pouze pro jednotlivce. Co se týče Řecka tak na rozdíl od Maďarska se nezvažuje, že by tam byly obnoveny transfery.

Co se týče jiných zemí, pak NSS konstatoval, že systémové nedostatky jsou v Maďarsku. MV má také na vědomí situaci v Itálii ve směru k zranitelným skupinám. Vůči jiné zemi nejsou žádná omezení, kam lze či nelze transferovat, do ostatních zemí je snaha o předání.

Předsedkyně se v závěru zeptala, zda je využívána finanční záruka jako alternativa k zajištění.

Z. Obrdlík odpověděl, že pokud ví, tak tato alternativa byla použita pouze ve dvou případech. Předsedkyně uzavřela tento bod programu a poděkovala hostům za účast na zasedání.

3. Dotační programy – informační update

Předsedkyně představila bod programu a dala slovo paní H. Frýdové z MŠMT.

H. Frýdová uvedla, že MŠMT má v oblasti integrace cizinců pouze jeden dotační program a tím je Podpora aktivit v oblasti integrace cizinců na území ČR. Je to program, který finančně zabezpečuje Ministerstvo vnitra, které v rámci Koncepce integrace cizinců vyčleňuje finanční prostředky na tento program. Jde o integraci prostřednictvím vzdělávání, výuky ČJ a mezikulturních vztahů ve školách. V současné době i pro příští rok se plánují zaměřit na střední školy, na které není zaměřen jiný rozvojový program. V roce 2016 MV program finančně posílilo, ale než se vše vyřídilo, bylo poměrně pozdě a tím si vysvětlují nízký zájem ze strany neziskových organizací tak ze strany dalších subjektů – celkem byla přihlášeno pouze 11 projektů na program, který byl dotován 8 miliony korunami (dříve 3 miliony korun), 8 projektů bylo nakonec podpořeno.

Program pro příští rok by mohl být dotován až 10 miliony korunami a počítají, že bude vyhlášen do měsíce nebo 6 týdnů, je zaměřen především na podporu vzdělávání žáků cizinců na středních školách a vytváření nových metod výuky, aby se vytvořily takové nástroje, ke kterým se cizinci dostanou i vzdáleně (e-learningové programy apod.), cílovou skupinou jsou žáci ze třetích zemí (nikoliv azylanti). Dalším bodem programu jsou projekty na podporu integrace cizinců ze třetích zemí, tzn., reflexe kultury a kulturních rozdílů, interkulturní vzdělávání, jde o konkrétní metody, které by zlepšovaly ucelený stav výuky a opět jsou preferovány elektronické pracovní pomůcky. Celý program je zaměřen na využívání moderních prostředků a informačních technologií. Předsedkyně se zeptala, zda se plánují pouze roční projekty.

H. Frýdová odpověděla, že projekty jsou vždy na jeden rok, protože dopředu nevědí, jestli následně dostanou další finanční prostředky na následující rok, jsou to prostředky MV.

Předsedkyně se zeptala na cílovou skupiny, podle H. Frýdové nejsou cílovou skupinou azylanti, ale podle nové Koncepce integrace cizinců azylanti cílovou skupinou jsou.

H. Frýdová odpověděla, že v tom případě, bude cílová skupina upravena.

V. Günter uvedl, že elektronické pomůcky vyžadují velkou přípravu, jsou velmi finančně náročné a pro jednorokní program nevyhovující. Byla by dobrá alespoň nějaká garance, že projekt bude moci v příštím roce pokračovat, ale během jednoho roku nejde vytvořit dobrý nástroj.

H. Frýdová reagovala, že podmínky jsou takové, nicméně je možné žádat o podporu s víceletým projektem, ale je nutné vymezit, co přesně bude v daném roce uděláno, ale není garance, že

projekt bude podpořen i v příštím roce. Avšak pokud je nástroj úspěšně vyvíjen, pak zase není důvod, aby nebyl v následujícím roce znovu podpořen. Takže je možné projekty rozfázovat.

Předsedkyně poděkovala za příspěvek a předala slovo Š. Müllerové z MPSV.

Š. Müllerová uvedla, že MPSV podporuje cizince v rámci třech prioritních os. Jedna se zaměřuje na zaměstnanost – podpora pro uchazeče o zaměstnání, zaměřuje se na základní informovanost výuku češtiny i na vyšší úrovni než A1. Výzva byla již vyhlášena.

Podpora směřuje na uchazeče o zaměstnání, tlumočení, ČJ, výzvy jsou již vyhlášeny. Jedná se o víceroční projekty. Byly podpořeny 2 projekty zaměřené na podporu cizinců při hledání pracovního uplatnění. Projekty začínají v letošním roce a jsou dvou až tříleté.

Osa 2 je zaměřena na sociální začleňování, v roce 2015 byla vyhlášena soutěžní výzva, z níž byly podpořeny 2 projekty za celkem asi 12 milionů korun.

Prioritní osa 3 se zaměřuje na sociální inovace, tato konkrétně nesměruje na cizince, ale je možné ji využít.

Pro rok 2017 bude pokračovat výzva na sociální inovace, na podzim bude vyhlášena obdobná výzva, která byla vyhlášena i v minulém roce a byly podpořeny dva projekty na sociální začleňování, je tam jedna aktivita mířená přímo na migranty, cílová skupina je jako u KIC.

Operační program zaměstnanost podporuje také vzdělávání pracovníků, kteří pracují s migranty. Mimo jiné se může k projektu přihlásit organizace, která pracuje s migranty.

Počítají s tím, že i v dalších letech budou vyhlášovat projekty, které budou namířeny na sociální začleňování a alespoň jednou aktivitou pro cizince. Podpora směřuje na terénní práci, tlumočení i na podporu organizací.

A. Dumont se zeptala na cílovou skupinu, podle Š. Müllerové kopíruje KIC, ale v ESF je cílová skupina širší.

Š. Müllerová odpověděla, že v této výzvě bude cílová skupina zúžena na cizince ze třetích zemí mimo EU, kteří dlouhodobě legálně pobývají na území ČR a osoby, kterým byla udělena mezinárodní ochrana.

A. Dumont se zeptala, zda zúžení cílové skupiny podle KIC bylo požadavkem Ministerstva vnitra, jelikož výhoda ESF byla v tom, že mohla podporovat občany EU, neregulérní migranty.

Š. Müllerová reagovala, že cizince, kteří jsou zde nelegálně, nemohou zahrnout do sociálního začleňování. Nechtějí vytvářet nelegální sociální služby.

O projekt se mohou hlásit i organizace, které nemají registrované sociální služby, ale závěr je omezen cílovou skupinou.

A. Dumont reagovala, že poskytování poradenství není sociální službou, a když byla v Bruselu, ptala se, zda lze tyto služby poskytovat v rámci ESF a bylo jí řečeno, že ano. Je to jediná možná podpora lidí, kteří jsou na území v nejprekérnější situaci, a tu možnost v ESF máme a zužujeme ji.

Š. Müllerová odpověděla, že v září roku 2015 přišel z Evropské komise na téma evropských fondů dopis, že z ESF by neměli být podporováni nelegální migranti, což tedy mají podložené písemně. Je dohoda, že nelegální migranti budou pokryti z jiného fondu než fondu MPSV.

V. Günter se zeptal na důvod exkluze občanů EU, když i dle koncepce by měli být občané EU v překerní situaci zahrnuti do integrace. Máme zde mnoho občanů EU, kteří jsou zde nezaměstnaní.

Š. Müllerová odpověděla, že takto to bylo vymezeno ve výzvě pro sociální začleňování, ale to se nevztahuje prioritní ose 1, která je zaměřena na uchazeče o zaměstnání.

M. Čaněk uvedl, že kvůli pobytovému statusu se některé osoby vůbec nedostanou k nevládním organizacím. Spíš by to mělo jít opačnou cestou a služby by měly být otevřené co nejširší škále osob. Někteří neregulární cizinci mohou být v těžké situaci a mohou mít zkušenosti s tím, že jim nebyla vyplacena mzda, ale nemohou přijít do neziskové organizace řešit tento problém. Požádal o sdílení dopisu od DG Employment, aby společně mohli přemýšlet o tom, jestli je ještě nějaký prostor pro vyjednávání.

Š. Müllerová souhlasí, ale obává se, že prostor zde již není, pro současnou výzvu je to již stejně pasé.

F. Nestával uvedl, že mají Ministerstvo průmyslu a obchodu má také dotační programy na migrační projekty. Jedná se o projekt Fast track projekt, Welcome package pro investory a projekt pro vysoce kvalifikované zaměstnance z Ukrajiny.

Předsedkyně poděkovala za příspěvek a řekla, že Výbor se do budoucna určitě bude věnovat problematice zaměstnávání cizinců z Ukrajiny, také v souvislosti s Visapointem, ke kterému nyní vznikla pracovní skupina.

Předsedkyně se vrátila k otázce podpory neregulárních migrantů, zúžení cílové skupiny je velmi problematické, protože neexistují jiné finanční prostředky, ze kterých by se tato skupina mohla podpořit. Tyto osoby bývají velmi složité situaci, chybí jim přístup ke zdravotní péči, ke vzdělání. Pokud není možné poskytnout podporu z ESF, bylo by dobré zamyslet se nad tím, jestli neexistují jiné zdroje, které myslí právě na sociálně vyloučené. V rámci terénních služeb to lze řešit v rámci nějaké anonymní práce. Co se týče soukromých donorů, pak je také velmi těžké prostředky pro tento typ práce najít. Jedná se o osoby, které se do této situace dostaly ne úplně zaviněně (oběti trestných činů atd.) Nemohla by být v rámci MPSV otevřená diskuze?

K. Štěpánková bere toto na vědomí a informovala, že byla ustavena pracovní skupina, ve které by mohlo být otevřeno toto téma.

A. Dumont se zeptala, zda bude vyhlášena výzva pro Prahu, kde je nejvíce cizinců, ale paradoxně v Praze nelze žádat a je zde největší potřeba programy tvořit.

Š. Müllerová odpověděla, že pro Prahu opravdu nejsou vyhlášovány výzvy pro sociální začleňování. Je to jiný operační program, naopak by měl být podán podnět na Operační program Praha pól růstu.

Předsedkyně poděkovala za příspěvek a předala slovo panu P. Novákovi z Ministerstva vnitra.

P. Novák představil, jak funguje SIP. MV uvedl, že je asi 300 lidí, kteří dobíhají starý integrační program. Od 1. 1. 2016 (reálně později) se rozběhl nový program. Generálním poskytovatelem integračních služeb je pro rok 2016 Charita ČR. V letošním roce je cca 450 oprávněných osob a Charita zatím obsluhuje prostřednictvím subdodavatelů 230 lidí a k dnešnímu dni je zpracováno 110 individuálních integračních plánů. Subdodavateli, kteří zpracovávají individuální integrační plány, jsou diecézní charity (42), Poradna pro integraci (27), OPU (21), InBáze (11) a nový subjekt vzdělávací akademie BFZ (9).

V pátek 30. 9. se na webu MV objevila veřejná zakázka, výzva s názvem Generální poskytovatel integračních služeb pro osoby s udělenou mezinárodní ochranou pro období let 2017 až 2020. Termín podání nabídek je 15. 12. 2016 do 9:00. Výběrová komise by měla zasednout bezprostředně, aby ještě v letošním roce bylo jasno, kdo bude poskytovatelem na další tři roky. Předpokládá, že Komise zasedne již 19. 12. 2016. Předpokládají, že vše by mělo fungovat s ne více než měsíčním zpožděním.

Předsedkyně poděkovala za příspěvek a předala slovo J. Kepkovi.

J. Kepka uvedl, že je připravována novela a existují tři varianty aplikace správního řádu na dotace. Z jejich úhlu pohledu je plná aplikace správního řádu na dotace neslučitelná s realitou.

Vedou se diskuze o tom, že by se mělo přejít na elektronickou správu žádostí. Zatím se proti tomu postavili, jde o to, aby dotační řízení zůstalo nízkoprahové. Pokud by každá NNO musela zřídit datovou schránku a elektronický podpis, bylo by to pro ně velmi nákladné. Budou se tedy snažit udržet řízení v papírové podobě.

Předpokládají, že částka alokovaná pro dotační programy bude přibližně stejná jako minulý rok. Předpokládá se, že témata budou obdobná, ještě se o nich bude diskutovat. V letošním roce se přihlásilo 27 projektů a podpořeno jich bylo 20.

J. Kepka připomněl, že MPSV má ještě dotace na sociální služby, které se vyrovnají dotacím MV. Předsedkyně se zeptala na víceleté financování.

J. Kepka uvedl, že nyní víceleté financování testují, a to ve dvou oblastech, kde je těžké najít kofinancování. Zatím neplánují rozšíření. Rozpočet je schvalován z roku na rok. Pokud by došlo k nějaké krizi, byl by problém, některé projekty udržet.

Rychlost řízení je stále problém. Vedoucí oddělení H. Dluhošová tlačí k zrychlení, ale zásadním problémem je vyúčtování a nejsou schopni pokročit. Byli by nesmírně rádi, kdyby byl proces zrychlen, příští rok se předpokládá zrychlení v řádech asi dvou týdnů, rychleji to zřejmě nepůjde.

Příští rok se předpokládá, že řízení bude ukončeno do konce dubna. Rozhodnutí o přidělení dotace jsou schopni dát do konce března.

Předsedkyně se zeptala, o které dvě oblasti se jedná v případě víceletého financování.

J. Kepka odpověděl, že jednou z oblastí je vzdělávání pracovníků OAMP a druhou jsou kurzy Vítejte v ČR.

K. Štěpánková ještě doplnila programy MPSV, které jí J. Kepka připomenul. Uvedla, že se jedná o odborné sociální poradenství, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, sociální rehabilitace, azylové domy a terénní programy.

M. Čaněk se zeptal na spolupráci s obcemi, jaký je z jejich strany zájem.

J. Kepka uvedl, že velkou zásluhu má Integrační centrum Praha, projekty se rozrostly a jednájí s některými městy, kde vidí problém, anebo naopak některá města se ozvou, že mají problém. Úspěšnější jsou projekty obcí, které se samy ozvou. Obcím chybí motivace, překvapivě ani finance nejsou dostatečně motivující, z tohoto důvodu chybí integrace na lokální úrovni.

Předsedkyně vnesla ještě dotaz k P. Novákovi ohledně SIP, zda se chystá nějaká evaluační schůzka pro fungování SIPU v letošním roce.

P. Novák uvedl, že 1. 12. 2016 bude konference, která se bude zabývat integračním programem, už byl rozeslán save the date, kam byli pozváni Charita, SUZ, někteří subdodavatelé, vytipovaní uprchlíci. Chtějí přizvat i UNHCR a další resorty. Očekávají od Charity, že dodají zprávy o programu a plnění smlouvy a sdělí návrhy jak program upravovat do budoucna.

Anna Dumont dodala, že Konsorcium iniciovalo schůzku subdodavatelů na příští pondělí (10. 10. 2016), aby se na neutrální půdě pobavili o tom, jak dochází k realizaci subdodávek a jak funguje komunikace subdodavatelů s Charitou a naopak a jestli je nějaký problém např. s interpretací položek.

4. Zdravotní pojištění cizinců

Předsedkyně poděkovala za příspěvky a přistoupila k bodu č. 4, přivítala M. Kučeru a J. Sedlákovou z MV a předala slovo H. Rögnerové.

H. Rögnerová uvedla, že je ráda, že se bod zmiňuje, i když nebude schopna dát zprávu, která to posouvala dopředu, což je Ministerstvu zdravotnictví velmi líto. Návrh novely nebyl neschválen, ale zároveň vláda na zasedání neuložila, kdy projednávala materiál, na kterém bylo spoustu práce a vyjasňování mezi třemi resorty a bylo tam odpracováno věcně, aby tam nebyly výjimky, aby bylo ošetřeno, co dnes není ošetřeno, aby byl produkt definovaný atd., vláda projednala materiál a nepřijala žádné usnesení, neuložila přepracovat ani nevyjádřila souhlas. Podle jejich informací se nejednalo o věcné výhrady, ale nebyly jasné kompetence, kdo by to měl předkládat, jestli Ministerstvo financí, které je komerčnímu pojištění věcně příslušné, nebo někdo jiný.

Následně byl pak dne 12. 9. 2016 vládou projednán materiál s názvem Zpráva za rok 2015 o rovnosti žen a mužů a o naplňování vládní strategie pro rovnost žen a mužů v ČR na léta 2014 – 2020 – ve verzi, která šla do připomínkového řízení, byl jeden z úkolů, byl právě úkol MF, který zněl předložit návrh právní úpravy zdravotního pojištění cizinců a cizinek ze třetích zemí dlouhodobě pobývajících v ČR. Tento úkol se ale ve schválené podobě usnesení a jeho příloze neobjevil a nemají žádné další informace o tom, jak se k tomu vláda rozhodla přistoupit. Je tedy teď na rozhodnutí vlády, aby dala nějaký podnět, kam dál tuto problematiku směřovat. Je jim líto té práce, která tam byla a která opravdu kvalitativně zcela jinak přistoupila k tomu, co existuje, a chápou, že je kritizováno, protože má spoustu neduhů, zároveň to byl propracovaný materiál

oproti materiálům, které se tady objevovaly vždy jako aktivita někoho z poslanců. Ale to je všechno co k tomu je, nemají žádné další zadání, na tomto materiálu se všichni shodli, byl odpovídající tomu zadání a posouval situaci. Dál se neděje v této věci nic, není žádné zadání, nejsou žádné úkoly a ani např. v plánu Ministerstva zdravotnictví. S blížícími se volbami je nové návrhy z časového hlediska vůbec těžké projednat tak, aby nespadly pod stůl, co se vždy při změně vlády děje. Žádné pokyny nejsou, neví, jestli nějaké informace mají kolegové z MV, ale situace se dostala do takového zmrtného stavu.

J. Sedláková řekla, že nemají co dodat, nemají víc informací, u nich se v této věci také nic neděje. Uvedla, že MV poskytuje jenom nosič, není to jejich věc z hlediska gestorství, u nich by se jednalo o legislativně technické změny v důsledku návrhů jiných resortů. Za nejpropracovanější považovali tu část, co zpracovali s MZDr a ta komerční část soukromoprávní by se měla řešit nějak odděleně. K žádným závěrům však nedošlo, žádný úkol nebyl zadán.

H. Rögnerová řekla, že návrh je hotov a je otázka, jestli ho někdo chce. Nebylo vůbec jednoduché shodnout se na tom, co tam zahrnout, protože původní zadání bylo, aby to kopírovalo náš systém, který je velmi široký, ale zároveň aby tam nebyly výjimky a nebylo to finančně náročné a splňovalo pravidla pojištění, protože pravidla jsou, že ta skupina musí postupně na výdaje vydělat, což vedlo k rozsáhlým diskuzím mezi ministerstvy a nakonec se materiál narodil ani jeden resort s tím neměl problém. Cokoliv co je meziresortní je vždy problematické, ale šlo to na vládu ve shodě. Nevíme, co vlastně vláda chce, protože ona to nijak nevyjádřila. Ví, že tam byly nějaké kompetenční spory, ale to jí přijde natolik nepodstatné vůči tomu materiálu, který byl zpracován, že se původně domnívali, že to je nějaký odklad třeba o několik vlád, než se vyjasní kompetenční spory. Ale nestalo se.

M. Kučera řekl něco k historii materiálu, práce mezi třemi resorty opravdu není nikdy jednoduchá, je to rok a půl práce. 5. 2. 2016 šel materiál do vlády podepsaný všemi třemi ministry, LRV to projednávalo 14. 4. 2016 a tam se otevřel základní problém, kdy se LRV nezabývala připomínkami, zaslanými jednotlivými komisemi, závěr byl postaven na tom, že celá ta materie a úprava toho komerčního pojištění nespadá do zákona o pobytu cizinců, na tom to celé spadlo, potom to vláda projednávala 17. 4. 2016 a nebylo k tomu přijato žádné usnesení, takže vědí jen z nějakých tiskových zpráv, že vláda se otázkou zdravotního pojištění nebude dále zabývat. V materiálu rovnosti mužů a žen byl vložen další úkol, který byl už přímo nasměrován na MF, protože to je ten resort který by měl mít gesci nad právní úpravou zdravotního pojištění, protože mají úsek pojišťovnictví, oni dělali tu hlavu, která se vkládala a obsahovala asi 28 paragrafů. Na počátku, když se řeklo, že to bude obsaženo v zákoně o pobytu cizinců, si nepředstavoval složitost té materie, až se to položilo na stůl, tak bylo jasné, že to do toho zákona nepatří; zřizovala se tam kancelář, garanční fond, to skutečně nemá s problematikou pobytu co dělat, ta novela měla pouze odkazovat na jiný speciální zákon. Co se týče toho usnesení z 12. 9. 2016, tak taky neví, proč z toho byl vyřazen úkol směřovaný na problém, který existuje.

Předsedkyně se zeptala, zda se k tomu chce někdo z členů vyjádřit? Nebo má k tomu Výbor zaujmout nějaké stanovisko? Předpokládala, že byl zadán nějaký úkol.

A. Dumont řekla, zda si k tomu nemůže Výbor vyžádat vyjádření nebo něco takového? Někjaké informace k záměru do budoucna? Alespoň o informaci, za jakého důvodu k tomu nebylo přijato žádné stanovisko?

Předsedkyně uvedla, že pokud se na tom Výbor shodne, může se vlády nebo ministra pro lidská práva dotázat.

H. Rögnerová řekla, že příslušná ministerstva, mají pocit, že splnila úkol, ale nemají žádné další zadání, aby něco k tomu opravovala, dodělávala, tenkrát se ptali náměstků, ale nedostali žádnou uspokojivou odpověď. Výbor si teď zmapoval situaci, co s tím dál je legitimní dotaz.

L. Günter uvedl, že Výbor je pod ministrem pro lidská práva, který je zároveň šéfem legislativy, takže na koho jiného se obrátit.

Předsedkyně formulovala dotaz, který by měl znít „Jak bude dál s problematikou zdravotního pojištění naloženo, poté co vláda návrh nepřijala, ale zároveň nestanovila žádné úkoly nebo plán, co se s tím bude dál dělat.“

M. Kučera uvedl, že v zájmu MV je úprava zdravotnictví taktéž, protože ze zákona o pobytu cizinců se vytáhnou věci takových těch fikci, že např. cizinec spadá pod veřejné pojištění, protože pobyt tohoto cizince odpovídá trvalému pobytu. Je třeba v tom udělat pořádek.

H. Rögnerová uvedla, že v návrhu byla také úprava toho, co bylo nějak skryto v zákoně kolegů z MV a muselo se k tomu dojít přes redefinici. Snaha byla kategorie pojmenovat, aby bylo jasné, kdo pod to spadá a zároveň byla s tím tato úprava, po které se volalo, že není nikde upravena, že nemá pravidla, že mají nesmyslné výjimky a záleží to na vývoji na čisté komerce, co se pojišťuje a za jakých podmínek. Mohla by se vést diskuze k meritu, ale kromě práce se vlastně vylilo s vaničkou dítě. Neudělalo se ani X kroků, na kterých byla shoda, bylo možné upravit zákony, ale nestalo se to.

ZÁVĚR: Výbor si vyžádá informaci, proč nebylo v dané věci schváleno vládou žádné usnesení a jak bude problematikou zdravotního pojištění cizinců dále naloženo.

Bod. č. 5.

Předsedkyně předala slovo A. Kittlovi z MV.

A. Kittl uvedl, že v lednu byly započaty relokace. Bylo nabídnuto Řecku a Itálii celkem 30 míst, 20 z Řecka, 10 z Itálie. Přijato 7 lidí z Řecka (reálně nakonec 4), kteří dostali mezinárodní ochranu a daří se jim dobře. V květnu nabídli, že přijmou dalších osob. Italové nenabídli osoby k relokaci.

Spolupráce s Řeckem je lepší. MV si stěžovalo, že osoby nemají osobní doklady, ve druhé nabídce 10 osob už všichni osoby doklad měli, nakonec v rámci druhé pledge přijato reálně 8 osob. 2 museli být odmítnuti z důvodu manipulace s osobními doklady, takže bezpečnostní složky doporučily rodinu nepřijmout. Celkem bylo v rámci relokací přijato tedy 12 osob. Relokační rozhodnutí ukládají povinnost relovat asi 2691 osob. Je velká cesta před námi a do určité míry se jedná o politické rozhodnutí.

Co se týče přesídlování z dobrovolného závazku z červa 2015 přesídlit 400 osob ze třetích zemí, k dnešku bylo přesídleno 52, 20 v rámci standardního přesídlovacího programu MV, měli ambici přijmout 70 osob, většina odmítla. Přijely 4 rodiny, jedna z nich záhy odcestovala do Německa. Dále bylo přijato 32 osob v rámci projektu Generace 21, většina z nich odcestovala do Německa, nicméně do závazku se počítají. Nyní se přichází k přesídlení syrských uprchlíků z Turecka, což vychází z podpory evropsko-turecké dohody. Mají představu přesídlit asi 80 osob. V tuto chvíli probíhají bezpečnostní prověrky, skončí asi kolem konce roku, bude následovat přesídlovací mise do Ankary a poté budou osoby přemístěny do ČR.

M. Čaněk se zeptal na prověřování osob bezpečnostními složkami, pozměnění dokladu je u uprchlíků velmi běžná věc, zajímalo ho, jak se v těchto případech postupuje, zda ten, kdo nemá doklad nebo ho má pozměněný, je automaticky vyřazen? A ve vztahu k syrským uprchlíkům se zeptal, z jakých zdrojů pocházejí informace o nich zjišťované, zda se např. nejedná i o informace Asadovi syrské bezpečnostní složky? A následně se zeptal ještě na humanitární víza.

A. Kittl odpověděl, že prověřování, které dělají bezpečnostní zpravodajské služby, je ve vyhrazeném režimu, neví a nemají možnost dožadovat se informací, jakou metodu používají při prověřování. Služby odpovídají pouze negativně nebo pozitivně, nikdy neřeknou, co je důvodem bezpečnostního rizika.

Co se týče doklad, vadný doklad není automaticky důvodem pro zamítnutí azylové žádosti, u relokace to má jiný aspekt. Zástupci MV s danou osobou mluvili, ale ten člověk nedokázal vysvětlit, proč je doklad pozměněný.

K humanitárním vizům se dlouhodobě diskutují i na unijní úrovni. Existují důvody pro i proti. Zastupitelské úřady mají omezenou kapacitu, zvýší se možnost korupce a je to proces, který je velmi náročný, přičemž efekt se nemusí dostavit. ČR neuvažuje o zavedení humanitárních víz, uvažuje se o tom však na úrovni unijní, že by se zkusil spustit pilotní projekt, kdy by se v některých zemích dalo žádat o humanitární víza. Vedle toho je institut humanitárního přijetí, v rámci něhož je možnost některé specifické případy na území přijmout, může to být mnohem rychlejší proces než proces přesídlování. Je otázka analýzy, zda by efekt byl pozitivní.

L. Janků se zeptala na osoby, které nebyly relokovány z důvodu, že neměly doklady, zda tato podmínka vyplývá z předpisů upravujících relokaci?

A. Kittl odpověděl, že relokační rozhodnutí tohle nijak neupravuje. Vadí to bezpečnostním službám, které nejsou schopné osoby bez dokladů prověřit. Itálie uvádí, že spousta osob přijíždí bez dokladů. MV nabídlo, že by prováděli s žadateli aspoň nějaké pohovory, aby si ověřili jejich příběh a původ osob, Italové na to neodpovídají. Řecko takové pohovory umožňuje. Z Řecka je také nyní relokováno mnohem více osob.

L. Janků se zeptala, zda pohovor v Itálii provedou italské úředníky.

A. Kittl potvrdil, že ano + experti EASO dělají pohovor. Pro bezpečnostní služby to není dostačující.

L. Janků se zeptala, zda ví o jiných členských státech, které řeší podobnou věc?

A. Kittl uvedl, že to nějak řeší všechny státy, Řecko to umožňuje, Itálie ne. Uvedl, že Syřani většinou mají všechny doklady včetně diplomů, ale Eritrejci nemají nic.

P. Novák doplnil, že z původních 89 osob, které přicestovaly na základě programu Generace 21, nyní v ČR pobývá 34. Část z nich je v Německu, část v Iráku. Dodal, že diakonie a charita odvádějí výbornou integrační a sociální práci. Poznamenal, že odpadá étos toho, že iráctí křesťané byli zachráněni na poslední chvíli před nožem ISIS, pokud by to tak bylo, tak by se do Iráku nevrátili.

Předsedkyně se zeptala na uprchlíky z Turecka, zda se jedná o uprchlíky vybrané UNHCR.

A. Kittl uvedl, že systém funguje tak, že Turecko předá seznam UNHCR, ten provede nějaký screening, který se zaměřuje na skupiny zranitelných osob, a profiltrovaný seznam nabízejí členským státům. Údajně tam probíhá nekalá praxe Turků, kteří nechtějí, aby odcházeli do EU osoby se vzděláním. Dají tyto osoby třeba na seznam, ale pak až proběhne celá zdlouhavá procedura, je Turecko nepouští přes hranice.

Předsedkyně se zeptala, zda si ČR stanovila nějaké priority.

A. Kittl řekl, že ne, jen že uvedli počet a prioritně chtějí mladé, menší rodiny (6 členů) a osoby se zdravotními problémy.

Předsedkyně se zeptala, zda byly přesídlovací aktivity z Jordánska a Libanonu zastaveny?

A. Kittl odpověděl, že ano, že nyní se orientují na přesídlování z Turecka.

L. Janků se zeptala, zda tedy relokační nabídky byly nabídnuty v lednu a v květnu nebo ještě někdy?

A. Kittl odpověděl, že oněch 8 osob v rámci květnové nabídky přijely koncem srpna a od té doby nedostali pokyn, aby učinili další nabídku.

7. Různé

Předsedkyně poděkovala za příspěvky a zeptala se, zda má někdo něco k bodu „různé“.

Předsedkyně v rámci tohoto bodu informovala, že Konsorcium se chystá 14. 10. 2016 udělat v PS seminář na integraci cizinců a pozvala členy Výboru.

Předsedkyně na závěr uvedla, že vznikla pracovní skupina k fungování systému Visapoint, která se sejde poprvé následující týden. Členy skupiny jsou zástupci Ministerstva zahraničních věcí, někteří členové Výboru, zástupce Ministerstva průmyslu a obchodu a zástupci menšin.